Expensio modorum ad "Expositionem introductivam" schematis "De Ecclesia in mundo huius temporis" (nn. 4-10).

GS/16.

Modi generales:

1) Descriptio est nimis sociologica, rethorica, prolixa, repleta tritis observationibus quae cottidie in foliis diariis leguntur ~~(3 Patres)~~. Ergo ad pauca reducatur, et quidem stylo non philosophico, sed religioso et evangelico (3 Patres). Expositio est nimis longa, ideoque abbrevietur et nimiae interrogationes tollantur (1 Pater). Ad textum abbreviandum, tollantur in ~~p. 10~~ n. 4, pag 10 linn 9-35; in n. 5, pag 11, linn 10-28; et expungantur ex integro nn. 6 et 7. (1 Pater); ~~imo~~ Num. 4-9 auferantur (1 Pater).

R: Textus sufficienti maioritate approbatus est, ideoque non potest substantialiter mutari. Ceterum a compluribus Patribus laudatus est. Expositio introductiva, quae sensum vel methodum praebet toto schemati, est recensio factorum et non continet interpretationes philosophicas sed ad reliquos numeros vias parat.

Resp. prop.:

Versión Manuscrita

PATRIMONIO UC

Ad n. 4: (Suppl)

1) Pag 10, linn 2-3; pro "Evangelii" scribatur "Sacrarum Scripturarum" (1 Pater); pro "interpretandi" scribatur "illuminandi", nam prima vox a marxistis suo sensu usurpatur (1 Pater)

R: Vox "Evangelium" sumitur in sensu ampliori, scilicet quatenus totam S. Scripturam et praeconium apostolicum comprehendit. Servetur "interpretandi" quia maxime convenit eum "signis temporum"; ceterum

2) Pag. 10, lin. 5: post "relatione" addatur "pro sua parte" nam non sola Ecclesia sensum dat vitae futurae vel saltem praesenti (1 Pater)

R.: Sensus textus non est exclusivus sed simpliciter assertivus

5) P. 10, lin 11 ss. scribatur post "extenduntur", "Haemulationes ab intelligentia et industria creativa hominis ortae et promotae in ipsum hominem incidunt et influxum in eius modum cogitandi, etc..." ad clarificandum textum (1 Pater)

R: Textus approbatus est sufficienter clarus.

PATRIMONIO UC

Ad num. 4.=

3) P. 10; l. 7: deleatur verbum "eius" quia superfluum (1 Pater)

R: Admitt.

4) P. 10, lin. 10: deleatur "gradatim", quia contradicit "celeres" (1 Pater)

R: non datur contradictio cum haec verba ad diversa se referant.

7) P. 10; l. 13: post "homines", addatur "influunt". (1 Pater)

R: Non est necessarium.

PATRIMONIO UC

6) P. 10; l. 13: auferantur verba "tum circa res tum circa homines", nam lectum aliquatenus enervant et inducunt fastidiosam iterationem verbi "homo" (1 Pater)

R: Verba videntur necessaria ad sensum explicitiorem reddendum.

8) P. 10; l. 14: post "quae" addatur "etiam", ne sensus videatur exclusivus (1 Pater)

R.: Admittitur.

9) P. 10; lin. 16: pro "accretionis" scribatur aliud vocabulum magis usuale (1 Pater)

R: Providebitur in versionibus.

10) P. 10; lin. 18: pro "redigere valet" scribatur "redigit", ne insinuetur incapacitas hominis ad hoc. (1 Pater)

R: Agitur in textu non de incapacitate radicali, sed de conditione emersa hodierna in quibusdam adiunctis.

13) P. 10; lin. 24 - 26: Dubitatur de veritate huius affirmationis. Concilii non est de rebus historicis iudicare vel ~~de iisdem~~ circa easdem comparationes instituere, sed simpliciter de factis loqui (1 Pater)

R: Si genus humanum prae oculis habetur, et non tantum aliquis populus, sententia videtur certa.

14) P. 10, lin. 25: post "sensum" addatur "personalis" (2 Patres)

R: Restrictio non videtur necessaria

15) P. 10; lin. 26: pro "psychologicae" scribatur "individualis" (15 Patres) vel "psychicae" (1 Pater).

R: Scribatur "psychicae", quod verbum satis innuit agi de re individuali.

11) P. 10, linn. 18 - 20: scribatur "Saepe de seipso magis incertus apparet et anceps haeret de ipsis principiis vitae socialis", quia non est certum homines nostri temporis secreta cordis altius penetrare (1 Pater).

R.: Textus agit de nimio progressu scientiarum psychicarum, quod nequit in dubium revocari.

12) Pag 10, linn 22-23: post "Numquam" addatur "ut hodie", et post "fame", addatur "egestate" (1 Pater)

R: Prima additio non videtur necessaria, secunda accipitur et scribatur "egestateque"

PATRIMONIO UC

16) Pag. 10, lin 29: Deleatur "politicae" ne videamur vitam politicam endemnare (1 Pater)

R: De vita politica atque de legitimis diversitatibus loquitur postea, in cap. P. II, ~~pa~~ n. ; pag. , lin .-

17) P. 10; lin 31: Pro "destruentis" scribatur "destructuri" (1 Pater)

R: Admitti potest.

PATRIMONIO UC

18) Pag. 10, lin. 32: pro "commercium" scribatur "communicatio" (1 Pater); post "angelus" addatur "magis apparet" et in lin. 33 pro "induunt" legatur "induere" (1 Pater)

R: Admittantur.

Supl. 5

1) Pag. 11, linn 4-32: Integer numerus est obscurus, nimis longus et unitate inter diversa puncta caret; quapropter funditus retractanda est (1 Pater).

R: Propositio tam generalis post textus approbationem accipi nequit.

8) Pag. 11, linn 16-19: proponitur novus textus hoc modo: "Progredientes scientiae biologicae, psychologicae et sociales hominem magis conscium reddunt evolutionis cosmicae, nec non dynamismi profunditatum animi et legum quibus quodcumque consortium sociale regitur, unde aptis scientificis methodis adhibitis, integratio personalitatis in se ipsa et in societate in dies fovetur". Ratio est ut explicitiori modo sermo fiat de "psychologia profunditatis. (7 Patres)

R: Modus excedit limites possibilitatis ~~textus~~ mutationis textus iam approbati. Idea aliquo modo, quin ad particularia descensus fiat, in venitur iam in n. 4, p. 10, linn. 18-19. et in hoc loco memoratur verbo "psychologicae".

PATRIMONIO UC

37) Ad n. 5: (vel n. 7) (Suppl.)

(Sine dil. determinatione loci) addantur haec vel similia verba "Homines in mundo moderno, singuli labori magis in dies specializato propter propriam limitationem se devoventes, per coetus collaborant et ita per-magna inveniunt et producunt, sensum tamen universalitatis rerum amittentes difficilius summ rerum visibilium ordinem transcendere valent". Annumerandus est factum "specializationis".

R: (6 Patres) annumerandus

PATRIMONIO UC

Ad n. 5

2) ~~Gen~~: Supprimantur ~~paragrap~~ separationes inter paragraphos in linn 9-10; 15-16; 19-20; et 28-29. (1 Pater)

R: Admitti potest

5 ~~A~~) P. 11, lin 7: Deleatur virgula post "ordine". (1 Pater)

R. Accipitur.

PATRIMONIO UC

4 ~~B~~) P. 11, lin. 5-6: ~~scribatur~~ pro "rerum transmutatione" scribatur "rationis humanae evolutione", ut vitetur ideologia materialistica et sublineetur momentum humanae rationis, certe fundamentale (14 Patres)

R: Textus materialisticam ideologiam non favet sed facta exponit. Attendatur ad verbum "connectuntur". Aliud est momentum rationis, aliud influxus quibus obnoxia est.

6) Pag. 11, lin 8: pro "magis magisque praevaleant" scribatur "crescens pondus acquirant", sic cautius loquitur de praevalentia scientiarum positivarum, neglecto influxu philosophiae. (14 Patres)

R: Admitti potest.

7) Pag. 11, lin 10: post "mens" addatur "quae dicitur" ne diminuamus characterem scientificum philosophiae et theologiae. (14 Patres)

R: Admitti potest, vel scribatur "quae generatim ut unica scientifica habetur..."

9) Pag. 11, lin. 17; scribatur "hominis melioris cognitionis sui spem ferunt" (1 Pater)

R: Admitti potest.

10) Pag. 11, lin. 20 s; scribatur "...incremento affectans providere et ordinare, magis...", nam "statisticae" subiectivis interpretationibus subiiciuntur et non est Concilii de illis iudicium ferre (1 Pater)

R: Hic non agitur de statisticis vel earundem interpretationibus approbandis, sed simpliciter de facto quod ex actione plurium gubernium innotescit.

PATRIMONIO UC

11) Pag. 11, linn 29-31: scribatur "... ad motionem magis dynamicam() transit ... quæ ad nova eorum examina et congruas solutiones quaerendas provocat". Nam genus humanum non invenitur in continua evolutione. Ceterum verba "ad novas analyses et syntheses" potius exprimunt dialecticam HEGE hegelianam et marxisticam (3 Patres); expungantur verba "atque evolutivam" (1 Pater)

R.: ~~Non~~ Sectus non affirmat perpetuam evolutionem generis humani, ~~neque eas negat~~ Ceterum terminologia usurpata non videtur obscura. Ad solutiones quod attinet, providebitur infra, ad mod. 12.

PATRIMONIO UC

Pag. 11, lin. 30: expungantur verba "atque evolutivam" quia et superflua et æquivoca sunt.

R: Verba hæc sunt sufficienter clara.

12) P. 11, lin. 32; scribatur "... et syntheses et conclusiones practicas provocat." Nam in toto numero agitur quoque de artibus technicis (1 Pater).

R: Admitti potest.

PATRIMONIO UC

Ad num. 6:

1) Pag. 11, lin 34: expungatur vox "elani" quia ridicula (1 Pater)

R: Est realitas socialis.

2) Pag 11, lin 39: verba "a millenio constituta" videntur exaggerata. (1 Pater)
R: scribatur "a saeculis".

4) Pag. 11, lin 40: Haec paragraphus annectatur praecedenti (1 Pater)

R. Admittitur

PATRIMONIO UC

5) Pag. 11, lin. 42: Transferatur in hunc locum par. n. 5, pag. 11, linn 22-25, omisso verbo "denique"; et eidem immediate annectatur phrasis pag. 12, linn. 10 et 11, sublata voce "tandem". Si haec admittantur, phrasis pag. 12 incipiat "Sic socializatio..." (1 Pater)
R:

3) Pag. 11, lin. 39: expungatur verbum "penitus" quia exaggeratum (3 Patres).

R: Servetur nam bene exprimit magnitudinem et celeritatem transformationis.

6 ~~5~~) Pag. 12, lin 2 s: scribatur: "... quin tamen congruens personalizatio semper eam comitetur". Ita verum problema describitur; congrua enim personalizatio non imprimis a socializatione expectanda est. (11 ~~6~~ Patres); vel "... congruentem maturationem personae semper promoveat (3 P.); alius aliam formulam proponit ad claritatem; alii additionem proponunt: "promoveat, imo quandoque fere extinguat" (4 P.); ~~Accipi potest ut modo~~ scribatur: "... quin tamen congruens maturatio personae semper eam comitetur". Additio de extinctione non admittitur quia agit de casibus non ita frequentibus.

R: ~~Accipi potest ut modo~~ scribatur: "... quin tamen congruens maturatio personae semper eam comitetur". Additio de extinctione non admittitur quia agit de casibus non ita frequentibus.

7 ~~6~~) Pag. 12, lin. 4: pro "beneficiis" scribatur "commodis" quae vox cautior est et optimismum mitigat (11 ~~6~~ Patres)

R: Potest accipi

* alii, denique, proponunt ut ~~post~~ scribatur "quin tamen ~~scribatur~~ intimae personae humanae rationes eiusque autonomiam (personalizationem) semper promoveat", ut vitetur neologismus "personalizatio" (4 Patres).

8 ~~7~~) Pag. 12, lin 9: emendetur mendum "exercitium" (1 Pater) et scribatur: "ad maturius magisque personale libertatis exercitium" (3 Patres)

R. ~~Patet~~. Accipitur

9 ~~8~~) Pag 12 lin. 9: post "exercitium" addatur "... quin tamen inter veram et falsam libertatem distinguat". (4 Patres)

R: Non accipitur quia affirmatio est nimis absoluta et realitati non concordat.

10 ~~9~~) Pag. 12, lin 10 s: scribatur "parvipendendum est quot homines, ex variis causis ad migrandum inducti, vitae suae rationem immutent". Non videtur enim factum amplae migrationis commemorandum hoc loco, sed potius immutatio hominum inde resultans. (12 ~~6~~ Patres), vel scribatur "Cum tot aliis mutationibus cohaeret migratio permultorum hominum, quae et ipsa est inter maiores causas novarum rerum in consortione hominum et nationum", et inseratur haec nova formulatio post ultimam lineam pag. 11. (3 P.) Hae duae linn. relationem non habent cum iis quae praecedunt (3 P.)

R.

PATRIMONIO UC

Ad n. 7:

1) ~~Mod. Gen~~:

P. 12. l. 12-30 Reficiatur totus numerus. ~~ita ut~~ secundum sequentia criteria: a) Concilium breve saltem indicium proferat de factis;

b) Mutationes quae heic referuntur de rebus moralibus, religiosis, etc. non sunt satis accomodatae ad mundum huius temporis: eae sunt communes fere omni aetati;

c) Econtra, textus tacet de hoc quod est maxime proprium huius temporis, inde a "Renascentia", sed profundius invenitur nostris diebus: sc. organizatio laica, athea totius vitae socialis, cum lamentabili scissura unitatis christianae, quod silentium eo vel magis mirum est, quod mens Vat. II sit restauratio huius perditae unitatis.

R: ad a) Scopus huius expositionis excludit indicia, quae reliquis capitibus huius schematis relinquuntur

ad b) Celeritas, intensitas et amplitudo harum mutationum sunt caracteristicae nostris temporibus propriae

ad c) Cf. linn. 19-30 huius numeri et insuper nn. 19-21 cap. I, Partis I. Cf. insuper ~~X~~ Decreta De Oecumenismo et de Eccl. Orientalibus, iam promulgata, sicut et Declarationem De libertate religiosa adhuc promulganda. (4 Patres)

PATRIMONIO UC

Ad n. 7:

3) P. 12, lin. 15: scribatur: "dum saepe parentes in numeribus suis adimplendis in dies maiores difficultates inveniunt", ne textus sonet offensivum et nimis generalem, quin foveat fiduciam quam filii exhibere debent parentibus. (1 Pater)

R: Accipitur formula et sic quoque providetur substitutioni propositae

4) Pag 12, l. 20: scribatur "... cum a magico numidi concepta et a superstitionibus..." (1 P.) pro "saepe" dicatur "aliquando" (1 Pater)

? R

5) Pag. 12, lin 23: pro "ab usu religionis" scribatur "a religione", (7 Patres) vel "a praxi religionis (1 Pater)

R: Scribatur: "a praxi religionis"

7) Pag. 12, linn: 25-26: Idem legitur fere ad ~~litteram~~ verbum in p. 23, linn. 18-21.

R: Textus sunt inter se satis diversi, etiam quoad contentum.

8) Pag. 12, linn 29: scribatur "historiae interpretationes et leges civiles afficiunt ita..." nam legislatio civilis vehiculum est efficacissimum ad novas opiniones erga religionem introducendas.

R: Potest accipi

PATRIMONIO UC

10) Pag. 12, lin. 29: post verbum "afficiunt" addatur "reique publicae moderandae eam rationem inducunt ut exinde ..."

R: Potest admitti.

9) P. 12, lin. 29: post "afficiunt" addatur "et libris, ephemeridibus et radiodiffusionibus pervulgantur ita ut ..." ut ratio habeatur influxus quem media communicationis socialis exercet.

R: ~~Hoc~~ Hoc verum est, tamen est factum adeo generale ut ~~nequeat~~ impossibile sit ubicumque de illo ~~sermo~~ loqui.

PATRIMONIO UC

2) Pag. 12, lin. 12: scribatur "Mens hominis magis EXCULTA exculta et mutatio structurarum ...", ne videamur affirmare hodie mentem humanam esse mutatam qua talem.

R: Verbum "mens" hic sumitur in sensu "mentalitatis".

6) Pag. 12, linn 23-27: Tota haec paragraphus videtur aequivoca et etiam falsa, proinde omitti aut corrigi debet. Nam exigentia progressus scientifici ostenditur ut explicatio negationis religionis.

R: Textus tantum dicit ~~quod~~ illam explicationem ut talem exhibetur, quin affirmet illam esse veram explicationem, quod evidenter falsum est.

Ad n. 8.-

1) Modus generalis

~~Mod. Gen~~: pro nn. 8 et 9: Stylus est ~~variis~~ varius professoralis, rhetoricus, philosophicus et sapit amplificationes scholares rerum tritarum. (9 ?)

R: Multi Patres laudaverunt lectum. Insuper, expositio consulto abstinet ab interpretationibus philosophicis

PATRIMONIO UC

5) Pag. 12, lin 38: addatur "... valet, quæ etiam valorem contemplationis sæpe non percipit.", ut mentio fiat de hoc gravi defectu hodierno (3 Patres)

R.: scribatur "valet, neque contemplationis momentum percipit".

2) Pag 12, lin. 31: scribatur "Jam rapida rerum mutatio inordinate sæpe progrediens, imo..." nam "rerum progressio" vix "peragi" potest (1 Pater)

R: Admittitur.

7) Pag 12, lin 41, pro "discrepantiæ" scribatur "contradictiones" (1 Pater)

R: Non accipitur nam verbum propositum videtur nimis radicale.

Ad n. 8

3) P. 12, lin. 33: pro "inaequilibria" scribatur "inharmonia", quia sic clarius innueretur agi de duobus elementis qui per se coniungi et unire debent, quod non significatur per "inaequilibrium" (1 Pater)

R.: Servetur textus nam vox "inharmonia" est debilior ad exprimendum quod hic intenditur.

4) P. 12, lin. 33 s.: scribatur "gignunt et augent" (1 Pater)

R: Admittitur.

6) Pag. 12, lin 40. scribatur: "inter conditiones vitae socialis et requisita responsabilitatis personalis ..." (3 P.) verbum "responsabilitas" est magis extensum.
R.: Textus consulto remanet in plano cogitationis.

9) P. 13, lin. 2: quaeritur num verba "inter virum et mulierem se referant ad "conflictu" vel ad "necessitudinibus socialibus" (1 Pater)

R.: Sensus, qui eorum clarus videtur, est quod in familia oriuntur discrepantiae ex novis necessitudinibus socialibus inter virum et mulierem.

11) Pag. 13. lin 3: pro "discrepantiae" scribatur "contradictiones" (1 Pater)

R: Cf. resp. ad mod. 7

8) Pag. 12, lin. 42: scribatur "... sive ex acerbatione tensione inter" (9 Patres)

R: ~~sat~~ Dubitatur de latinitate verbi propositi. Insuper non iustificatur ex contextu usus comparativi.

10
~~11~~) Pag 13, lin. 3: scribatur "Magnae discrepantiae aetatis nostrae oriuntur inter ..." (1 Pater) et prosequatur "... stirpes, imo inter varii ..." (1 Pat) Prima propositio vult sublinare momentum discrepantiarum ordinis socialis, altera fil ut videtur interpretatio de si discrepantiae oriantur inter stirpes et ordines. (~~1 Pater~~)

R.: Accipiuntur.

12) 9. 13 lin 6: pro "cupiditatem collectivam" scribatur "cupiditates particulares dominandi", quibus verbis putatur clarius referentiam fieri ad egoismum nationalem" (15 Patres); vel scribatur "cupiditatem nationalem vel desiderium proprie ..." (6 P.)

R.: Servetur textus quia videtur clarior.

13) Pag. 13, lin. 7: post "disseminandae" addatur "in nationibus aliisve coetibus vigentem.", ad maiorem perspicuitatem (1 Pater)

R: Non videtur necessaria additio.

14) Pag. 13, lin 8: hæc phrasis adiungatur paragrapho immediate præcedenti (1 Pater)

R.: Admittitur.

PATRIMONIO UC

4) Pag. 13, lin. 21: scribatur "... distantia simul ac persæpe dependentia etiam economica" nam distantia et interdependentia dantur simul et non tantum in re economica (5 Patres)

R. Accipitur.

PATRIMONIO UC

Ad n. 9

1) Modus generalis:

Iste numerus iam deberet perpici ex iis quæ infra n. 13 dicuntur de peccato. Nam quæ hoc dicuntur, non satis distinguunt conditionem essentialem naturæ a conditione naturæ peccatricis (10 Patres)

R: ~~Aliquid, per transitum, de peccato dictus~~

Peccatum est factum quod nomisi ex revelatione plene innotescit. Porro "conditio essentialis" minus perspicua est quam status realis naturæ lapsæ. Itaque, quia expositio introductiva non intendit nisi facta ostendere, quin de ipsis interpretatio præbeatur, servetur textus.

3) Pag 13, lin. 17: pro "vivida conscientia", scribatur "naturali instinctu", quia illam tantum hominis bonæ et solidæ cultura acquirunt (1 Pater)

R: Verba proposita sunt vaga. Porro textus non directe agit de causis, sed de facto agentis.

10) Pag. 13, lin 40: rogatur sensus quæstionis "Unde seipsum interrogat" (1 Pater)

R: Interrogatio hominis est circa modum res ita componendi ut in bonum omnium revera ordinentur.

Ad n. 9:

2) Pag. 13, lin. 14: pro "sibi" scribatur "ei" nam agitur de dignitate hominis, et non coetuum qua talium. (10 Patres)

R: Textus vult dignitatem quoque coetuum affirmare.

8) Pag 13, lin. 27: Expungantur verba "Nunc primum in historia humana" nam non constat historice affirmatio tam absoluta. ~~(2 Patres)~~ (1 Pater)

R: Factum quod affirmatur non potest in dubium revocari

9) Pag. 13, lin. 29 addatur: "Insuper invenes, conscii quod eorum ~~[illegible]~~ momentum in societate in dies crescit, suae formationis responsabiles esse et in vita sociali partes citius habere cupiunt", ut memorentur valde prementes appetitiones iuventutis quae inter maiores causas perturbationum recensentur (1 Pater)

R:

PATRIMONIO UC

6) Pag 13, linn. 23-24: scribatur "Mulieres sibi vindicant ... illas partes quæ eis iure competunt, et de facto eis agnoscendæ sunt." (1 Pater), vel "æquitatem cum viris, et quidem non solum de iure, sed etiam de facto" (3 Patres). Prima emendatio vult textum accuratiorem reddere, ne limites proprios minuscinusque sexus praetergrediantur; altera et stylus melior evadat.

R.: Scribatur: "Mulieres ... æqualitatem quæ eis, qualemus personæ humanæ sunt, cum viris competit, et quidem non solum de iure, sed etiam de facto."

5) Pag. 13, lin. 23: ~~post~~ scribatur "... opulentiores, aliquando etiam cum minis interpellant." (1 Pater)

R.: Non videtur necessarium de particularibus loqui.

7) Pag. 13, lin 27: post verbum "culturali" addatur verbum "religiosa" aut "spirituali", et ratio est quia in hoc campo mulieres ~~(2)~~ habent charisma complementarium charismatibus virorum (1 Pater)

R.: Textus non agit de mulieribus sed de opificibus et rusticis

Ad n. 10.-

1) P. 14, lin 8: post "facit" inseratur explicita citatio ex Rom. VIII, post implicitam in lectu, et praesertim vv. 24-25, ubi unicum remedium insufficientiae humanae, gratia Christi, nominatur (1 Pater)

R:

2) P. 14, lin. 9, pro "cuius" scribatur "quorum". (16 Patres)

R: accipitur.

PATRIMONIO UC

6) P. 14, lin. 25: tollatur verba "Ad quid haec omnia?" quia vaga et non necessaria (1 Pater)

R: Admittitur.

7) Pag. 14, lin. 26, scribatur "Credit autem Ecclesia Christum ....", sed ratio non affertur. (~~4~~ 12 Patres)

R:

10) Pag. 14, lin 29 ss: post "salvos fieri.", addatur "Credit insuper omnibus mutationibus subesse multa, quae non mutantur quaeque fundamentum suum ultimum habent in Christo, qui est heri, hodie, ipse et in saecula. Credit denique in benignissimo Domino..." (13 Patres). Unus Pater vult ut tollatur verbum "benignissimo" utpote contextui minus congruum, et alii 15 Patres ut expungatur verbum "clavem" (lin. 30) quia gallicismum sapit nec facile vertitur.

(Ratio est ut sermo quoque fiat de immutabilibus)

R: Verbum "credit" postulat obiectum magis determinatum nam immit rem ad fidem pertinentem. Ideo, in lin 31, post "historiae" scribatur: "Affirmat itaque Ecclesia omnibus mutationibus... in saecula." ~~Ser~~ In lin. vero 29 et 30 scribatur "Credit denique in Domino ac Magistro suo clavem, centrum et finem...". Vox "clavem" servatur quia ideam exprimit quae verbis "centrum et finem" non reddunt.

11) Pag. 14, lin 31; post "historiæ" inseratur: "Christi enim auxilium non tantum ad vitam singuli hominis dirigendam requiritur, sed etiam ad mores societatis humanæ melius componendos, nec non ad crimina cladesque vitanda." Sine his additamentis textus incompletus videtur (1 Pater)

R: Idea proposita, quæ omnino vera est, sufficienter exponitur infra, sub. n. 32.-

PATRIMONIO UC

(1 Pater

3) Pag. 14, lin. 17: pro "ullae" scribatur "omnis"

R: Accipitur.

4) Pag. 14, lin 18: scribatur "... existimantes, et totam significationem ex solo proprio ingenio..." (et deleatur "suo"), nam homines quandam significationem semper dant suae existentiae (1 Pater)

R: Accipi potest.

5) Pag. 14, lin 21 s: Quaestio haec non placet quia dolor, malum et mors de se sunt mere negativa et non habent sensum (1 Pater)

R: Ratio adducta accipi nequit.

12) Pag. 14, lin. 32: ~~post "invisibilis"~~ scribatur "...invisibilis, novi et indeficientis Hominis, Primogeniti...", ut excludatur idea de Christo novo Adamo (1 Pater)

R: Additio non videtur necessaria.

PATRIMONIO UC

8) Pag. 14, lin 27: post "resuscitatum" addatur referentia ad 2 Cor. 5, 15, et pro "homini" scribatur "hominibus", ut servetur num. pluralis, expungatur verbum "ille" et in lin 28 scribatur "possint" (1 Pater)

R: Adatur referentia ad calcem expositionis. Reliquae mutationes non videntur necessariae

9) Pag. 14, lin 29, post verbum "fieri" addatur referentia ad Act. 4, 12 (idem Pater)

R. Admittitur.

PATRIMONIO UC

13) Pag. 14, lin. 32, post "creaturae" addatur referentia ad Col. 1, 15 (~~idem~~ Pater)

R. Admittitur.

14) Pag. 14, linn 33 s: scribatur: "... atque ad cooperandum in detectione solutionis praecipuarum quaestionum nostri temporis omnes...", nam sic textus melius respondet dictis in relatione ad n. 10, sub litt (A), pag. 17 (3 Patres)

R. Admittitur.